OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Liikuntalain 7 § kumoaminen

koskien alueellista liikuntaneuvostoa

Taustaa

- Lupa- ja valvontavirasto aloitti 1.1.2026. Aluehallintovirastojen tehtävät siirtyivät uuteen virastoon.
- Virasto on toimivallaltaan valtakunnallinen, alueellisia rakenteita ei ole.
- Uudistamisessa vahvistetaan ja yhdenmukaistetaan lupa-, valvonta- ja ohjauskäytäntöjä sekä sujuvoitetaan prosesseja ja palveluja.
- Alueellisuus ja osallistaminen on huomioitu viraston lainsäädännössä usealla tavalla.

Lainsäädäntö

- Liikuntalain 4 §:n 2 momentin mukaan **liikunnan alueellisesti hoidettavista valtionhallinnon tehtävistä vastaa Lupa- ja valvontavirasto.**
- Liikuntalain 4 § 3 momentin mukaan valtion tulee tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä kuntien, kansalaisjärjestöjen ja muiden liikunta-alan toimijoiden kanssa.

Tilanne 31.12.2025 asti: alueelliset liikuntaneuvostot

- Maakuntien liitto asettaa; jos avialueella useampi maakunta, asettavat yhdessä.
- **Liikunta-asetus 6 §:** Ensisijainen tehtävä: ”antaa lausunto aluehallintovirastolle liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaesityksistä ja perustamiskustannuksiin myönnettävistä avustuksista” (**rahoitussuunnitelma kumottu 1.1.2025**)
- Tehtävien tarkoituksenmukaisuus ja julkishallinnon virtaviivaistaminen.
- Esityksellä vain vähäisiä säästöjä

Alueellisista liikuntaneuvostoista luovutaan

- HE liikuntalain 7§ kumoamisesta
  - Lausuntokierros päättyi 6.11.2025
- Lausuntopyyntöjä 24: maakuntien liitot (18), liikunnan aluejärjestöt (15=1) VLN, OK, Paralympiakomitea, VM, aluehallintovirastot (6=1)
  - Lausuntoja saatiin 14
    - lausuntoja ei tullut: OK, Para, 8 maakuntaa
  - Kumoamista ei kannata 4, kumoamisen kannalla 3, ei suoraa vastustusta 7

Lausuntopalaute (1)

- Lausunnossa pyydettiin vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:
  - Mitä huomioita ja havaintoja teillä on esitykseen?
  - Miten toteuttaisitte alueellista osallisuutta uudessa virastorakenteessa / uudessa toimintamallissa?
- Esitystä eivät kannattaneet: valtion liikuntaneuvosto, Päijät-Hämeen liitto, Suomen Liikunnan Alueet ry (sis. liikunnan aluejärjestöt) ja Kainuun liitto.
- Esitystä kannattivat: aluehallintovirastot ja Uudenmaan liitto.
- Etelä-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Varsinais-Suomen liitto, Etelä-Karjalan liitto, Etelä-Savon maakuntaliitto, Keski-Pohjanmaan liitto ja Lapin liitto katsoivat alueellisen osaamisen mahdollisesti heikentyvän ilman uusia rakenteita, mutta eivät suoraan vastustaneet esitystä.

Lausuntopalaute (2)

- Lausuntojen mukaan alueellista osallisuutta voitaisiin toteuttaa uudessa virastorakenteessa
  - pyytämällä lausunto liikuntapaikkojen perustamishankkeista ja/tai valtionavustuksista maakuntien liitoilta,
  - perustamalla aktiivisia asiantuntijaverkostoja/yhteistyömekanismeja,
  - kehittämällä alueellisten liikuntaneuvostojen toimintaa nykyistä laaja-alaisemmaksi liikkumisen, liikunnan ja urheilun asioita käsitteleviksi toimielimiksi
- Lausuntopalaute huomioitiin mm. tarkentamalla perusteluja ja tekemällä muutosesityksiä liikunta-asetuksen 4§:ään.

Asetusluonnos – muutokset 4 §:ään

4 § Liikunnan alueellisesti hoidettavat valtiohallinnon tehtävät

- Lupa- ja valvontavirastolla on, sen mukaan kuin strategia-asiakirjoissa ja tulossopimuksissa sovitaan, seuraavia liikunnan alueellisesti hoidettavia valtionhallinnon tehtäviä:
- 5) lausunnon pyytäminen maakuntien liitoilta kunkin maakunnan alueen kuntien liikuntapaikkarakentamisen hankkeista perustuen maakunnan liiton maakuntaohjelmaan;
- 6) lausunnon antaminen opetus- ja kulttuuriministeriön toimivaltaan kuuluvista liikuntapaikkarakentamisen perustamiskustannuksiin myönnettävistä avustuksista saatuaan edellä 5-kohdassa annetut lausunnot;
- 7) eri hallinnonalojen välisen sekä alueellisten toimijoiden välisen yhteistyön kehittäminen liikunnan edistämisessä;

Alueellinen asiantuntemus uudessa virastossa

- Alueellisuuden huomioiminen valmistelussa ja päätöksenteossa otetaan huomioon monella tavalla.
- Nykyiset aluehallintovirastojen liikuntatoimen esittelijät tulevat sijoittumaan ympäri Suomea
- Vankka alueellinen asiantuntemus, jota edelleen hyödynnetään viranomaistyössä
- Alueelliset monialaiset tiimit
- Tarvittaessa voidaan kuulla erilaisia alueellisia toimijoita
- Liikuntapaikkarakentamisen valmisteluprosessi uudistetaan OKM-Lupa- ja valvontavirasto-toimintamalliin
- Muutokset liikunta-asetukseen

Kiitos!